

EKA KURNIAWAN

Rúzs

Egy lampionfényű, vörös rúzzsal kikent nő sétált a Veranda bár bejárata felé. Hirtelen öt furgon fékezett le háta mögött. Régebben a bárban az ilyesmiről mindig időben értesültek, így az ott dolgozó lányoknak maradt elég idejük eltűnni. Amikor a hivatalnoksereg beözönlött, a lányok között kitört a visítozás, miközben kuncsaftok pattantak fel, s eredtek futásnak. Marnihoz, a vörös rúzsos nőhöz egyszerre öt hivatalnok lépett, aztán megragadták, s kivitték a kocsihoz.

– De én csak egy háztartásbeli vagyok – közölte, miután túljutott az első ijedtségen.

– Ezt majd a férjednek mondd! – vágta rá az egyik hivatalnok.

Nem egy szerencsés éjszaka, gondolta Marni. A hivatalnok a prostitúció elleni új önkormányzati rendelkezésről kezdett neki szónokolni úgy, ahogy egy utcalánynak szokás. Marni beismerte, hogy valaha tényleg prostituált volt, de bizonygatta, hogy ma este nem ezért jött. Ő háztartásbeli. Igaz, még nincs gyermeke, de van férje. A hivatalnokok figyelemre sem méltatták. Szerintük az utcalányok mindig azt mondják, hogy van férjük és háztartásbeliek.

Marnit a bárban dogozó lányokkal együtt bevitték a rendőrségre, hogy még az éjjel kihallgathassák. Kérlete a többieket, mondják meg kihallgatóiknak, hogy nem közülük való. Csakhogy három éve nem járt a bárban, így a lányokat, akik sűrűn cserélődtek, már nem ismerte, ahogyan ők sem Marnit, és fogalmuk sem volt, mit kereshetett a Veranda bár bejáratánál éjszaka fél kettőkor.

Marni még hajnal előtt elsírta magát. Egyre csak kérlete fogvatartóit, engedjék szabadon, és azt ismételte, hogy a férje már biztosan észrevette eltűnését, s talán elkezdte keresni. Az egyik hivatalnok, ajkát elbiggyesztve, cinikusan megjegyezte:

– Ha tényleg igaz, hogy van férjed, majd reggel érted jöhet.

– De a férjem nem tudja, hogy itt vagyok!

– Nos, akkor hát az urad tudta nélkül bocsátottad áruba magad!

Hál' istennek hajnal felé a Szociális Osztály egyik alkalmazottja felhívta a férjét, Rohmat Nurjamant. Miután beszélt vele, ez a jólelkű asszony a Szociális Osztályról bejelentette, hogy hazaviszi. A hálától eltelt Marni erre megmosta arcát, kipúderezte magát a bárban dolgozó lányoktól elkért púderral, s kirúzsozta ajkát.

Mikor hazaért, s kísérője elment, Marni megpillantotta kofferét a heverőn, belehajigált holmijaival. Rohmat Nurjaman a szobaajtóban állt, megvetően mérte végig, tekintete megállapodott kirúzsozott ajkán, s csak annyit mondott:

– Jobb lesz, ha most elválunk.

Marni meg akarta magyarázni a helyzetet, de elakadt a szava. Rohmat Nurjaman láthatóan nem is várt magyarázatot.

*

Rohmat Nurjaman ki nem állhatta, hogy felesége rúzsozza magát, de attól félt, ha egyenesen megtiltaná, s meg is indokolná, fájdalmat okozna neki, és a bárbeli közös múltjukra sem akarta emlékeztetni. Marni biztosan nem örülne, ha egyszer csak odafordulna hozzá, s azt mondaná: Ezzel a rúzzsal a szádon épp úgy nézel ki, mint valami utcalány!

Néhány évvel ezelőtt egy félhomályos helyen ismerkedtek össze. Régen volt, s megállapodtak, hogy fátylat borítanak a múltra. Akkoriban Rohmat Nurjaman három haverjával az éjszakákat a Daan Mogot utca dangdut-zenés bárjaiban töltötte. Ezek egyikében, a Verandában ismerkedett meg Marnival.

Marni eleinte úgy találkozgatott vele, mint szolgáltató a kliensével. Azok a lányok, akik ilyesféle helyeken dolgoznak, mindig arra törekszenek, nehogy ügyfeleiket más lányok elorozzák, s hogy többlet-bevételhez juthassanak a bártulajdonos által fizetett járandóságon felül. A lányok között gyakran beszédtéma, ha valamelyiküknek sikerül magához csábítania társa ügyfelét. Ilyen általában az új lányokkal vagy pedig olyan kuncsaft esetében szokott előfordulni, aki már régóta nem tette be lábát a bárba.

A kuncsaftoknak, közöttük Rohmat Nurjamannak is tetszett a lányok ilyesféle ragaszkodása, versengése. Így valahányszor betér a bárba, mindig tud nőt szerezni magának. Kellemetlen ugyanis nőpartner nélkül felmenni a színpadra, együtt énekelni a zenészekkel, vagy az asztalnál egy üveg sör mellett magányosan üldögélni.

Marni mindig itt várta Rohmatot, legtöbbször ő volt a kísérője. A kapcsolat aztán komolyra fordult, akár az ópiumfüggőség. Egyik nap, a bályasztó, unalmas déli órákban Rohmat Nurjaman váratlanul azon kapta magát, hogy már el is küldött egy sms-t a lánynak: „Mit csinálsz most? Ma este ne kösd le magad, megyek!” Aztán egyik reggel Marnitól üzenetet kapott: „Drágám, jössz majd este? Vágyom utánad!”

Nem sokkal ezután Rohmat Nurjaman úgy döntött, megkéri Marni kezét, és elviszi a Veranda bárból. Meg

is esküdtek Banyumas, Marni szülőhelyének környékén, majd visszatértek Jakartába, és a város mellett egy kedves kis házat béreltek.

A házasságuk azonban félelmeket szabadított fel. Az esküvőt követő napokban Rohmat Nurjaman gyakran azt álmodta, hogy felesége a Veranda bár szobáiban kuncsaftokkal bújik ágyba. Tisztában volt vele, hogy Marni múltjában nemritkán megtörtént az ilyesmi. Mikor felébredt, féltékenység gyötörte. Marni is szenvedett, mert azt képzelte, férje továbbra is a Verandába jár, s feleség lányokat. Rohmat múltjában szintúgy gyakran megtörtént az ilyesmi.

E féltékenység kisebb civódásokhoz vezetett, amin a szerelem jóvoltából sikerült túltenniük magukat. Tizenhét hónappal házasságkötésük után mindketten megfogadták, hogy nem gondolnak többé a múltra, s eltemetik a féltékenységnek még a gondolatát is. Ezt követően minden megjavult.

Csak Marni ne rúzsosza volna magát.

*

Mardinahtól tanulta el a rúzs használatát, aki akkoriban rangidős volt a lányok között. Mardinah hozta fel őt egy Banyumas környéki kis településről, Cibolangból, amit a térkép sem jelölt. Mardinah sok tizenéves lányt vitt a jakartai szórakozóhelyre, akiket biztosított afelől, hogy nem kell prostituálttá lenniük, elég, ha csak sört szolgálnak fel a kuncsaftoknak.

A kuncsaftok azonban nemcsak inni akartak.

– Maradjatok hát mellettük – mondta Mardinah.

Így aztán odaültek melléjük, velük együtt iddogáltak, falatoztak a felszolgált ételekből, és bekapcsolódtak az évődő beszélgetésbe is. A kuncsaftok keze nem bír békén maradni. Állandó mozgásra hajlamos ujjai eleinte csak a lány kezét érintik, aztán hirtelen elszabadulnak mindenféle más irányba.

Marni is rájött később, hogy ily módon sokkal több pénzt lehet keresni. S ha még ennél is többet akar, oda kell adni a testét. Öt hónap sem telt el, és Marni elvesztette szüzességét, s így telt élete éjszakáról éjszakára, míg Rohmat Nurjaman fel nem tűnt.

Bizonyos tekintetben Rohmat Nurjaman sem volt jobb más kuncsaftoknál, akik le akarták őt fektetni. Sőt, talán még rosszabb is, mert sokszor alig fizetett valamit. Másfelől nagyon különbözött, ami Marninak imponált. A többi férfitől eltérően, akik csak azon igyekeztek, hogy minél előbb felvigyék a bár egyik emeleti szobájába, ahol gyorsan neki lehetett esni, Rohmat Nurjaman jobban szerette, ha elmentek a Verandából.

Leggyakrabban egy motelszobát vettek ki, így Marninak a bevételt nem kellett megosztania a bár tulajdo-

nosával. Itt ráértek, akár másnap déli tizenkettőig is henyélhettek. Ha kedvük támadt, sétálhattak, beülhettek valahová egy kései reggelire. És lassan egymásba szerettek.

Három évvel az esküvőjük után Rohmat Nurjaman egyszer csak azt érezte, hogy zavarja valami. Ez pedig Marni rúzsa volt, amit először a Veranda félhomályában látott meg.

Marni még mindig ugyanazt a rúzszt használta és ugyanúgy, ez pedig ingerelte Rohmatot. Aztán egyszer csak kérdezgetni kezdte Marnit, hogy mit csinált, mialatt ő dolgozott.

Titkolt gyanakvását sem elaltatni, sem bizonyítani nem tudta. Hiába ugrott haza többször is teljesen váratlanul, Marnit mindig otthon találta. Aztán egyik reggel a Szociális Osztályról felhívta egy nő, s akkor úgy érezte, végre megvan a bizonyíték.

*

Marni úgy vélte, nincs más lehetősége, és visszament a Verandába. A bártulajdonos megengedte, hogy újra dolgozzon. Itt aztán nem tudott kitérni a Rohmat Nurjamannal kapcsolatos emlékei elől. Kuncsaftjai társaságában is mindig arra gondolt, milyen sok mindentől is beszélgettek Rohmattal annak idején. Nem értett meg mindent a férfi szavaiból (Rohmat el sem várta tőle), de szívesen hallgatta őt. Emlékszik, egyszer azt mondta Rohmat Nurjaman:

– Sok nő forog körülöttem, némelyikkel szerelmeskedtem is, és sok mindent osztottam meg velük, bár semmit sem értettek belőle.

Marni ezt dicséretnek vette. Élete legboldogabb pillanatának tartotta, amikor Rohmat Nurjaman bejelentette:

– Azt hiszem, beléd szerettem.

Ettől kezdve különös gondot fordított arra, hogy kifesse magát minden találkozás előtt. Mást aligha adhatott, mint elragadtatott mosolyát a rúzs mögül.

Három éve lehettek házások, amikor észrevette, hogy férje megváltozott. Rohmat Nurjaman gyakran kimaradt éjszakára, s ha otthon volt, sem közeledett már felé úgy, mint korábban. Marniban felmerült, hogy esetleg már nem is szép. Lehet, Rohmat azért hűvösebb vele, mert nem lett gyerekük. Vagy talán a Verandában vonzóbb lányra talált? Egy tizenévesre, aki nálánál is vastagabban keni a rúzszt? Marni egyre feldúltabb lett, bár mindent megtett, hogy felülkerekedjen kételyein. Hiába igyekezett. Mikor egyszer éjfél után sem ért még haza férje, úgy döntött, utána indul.

Marni előbb kirúzsosza magát, remélve, hogy ezzel vissza tudja szerezni Rohmat Nurjamant. Majd leintett

egy taxit, s a Verandába vitette magát. Ekkor történt a razzia. Marni úgy érezte, megérdemli a büntetést, amiért férjében kételkedni mert.

Most, hogy ismét a bárban dolgozott, gyakran arról ábrándozott: férje valamelyik éjjel majd betoppan, s mindent újrakezdenek. Elhatározta, hogy fogadalmához hű marad: nem használ rúzszt. Az egyik lány, aki már

tizenkét éve ott dolgozott, egyszer meg is kérdezte tőle, miért nem rúzsozza a száját.

– Kizárólag a férjemnek, aranyom – felelte Marni.

Való igaz: mióta beleszeretett Rohmat Nurjamanba, sohasem rúzsozta ajkát más férfi kedvéért.

Illés Mihály – Bíró Gergely fordítása

TOETI HERATY

Három a szerelmem

*három a szerelmem mint gyermekek
számlálják ujjukon
megnevezem egyenként
az első komoly és szívében
öntudatlan
éveken át vágyva vágyott
évődtem búskomorra téve tarka kedélyét
szánalmat érzett sajnált
burkolván óvtam olvasztottam
sugárzó ölem mélyén de szánva szállt alant
oly csendes lomha lénye
bármikor és bárhol hazugságon csíphet
a másik csupa kellem filozófus türelmes
sohasem támadtam vallását makacs elveit
– könnyen beszél mint szesz pörgette nyelv –
engem mégsem izgatnak sikamlós
szavai valószerűek valahányan
ó ajkát hány csók csomózta
faképnél hagyott s kiért
ah semmi az talán semmi sem történt
mért sütkérezett volna élveteg szájfényemnél
meg kell még neveznem a harmadik delikvenst
bár inkább homály fedné
olajos éjjeken zörrentett ajtópántot
súlyos ideges hangján mennyig
vont függönyt ágyat
élezett pillantása kéjesen összeszabdalt
végül messzire inalt kitelt a becsülete
nem sürgetném az időt mégis remegve kérdem
az én három szerelmem találkozhat-e
valaha egy személyben*